

د سوداګرو بڼځو د سولې ملي ناسته
"سوداګري د سولې او سوکالی سبب ګرځي"

نشست ملی صلح زنان کارآفرین
"کارآفرینی موجب صلح و سعادت می شود"

مکانیزم افغانستان برای صلح همه شمول
د ټول شموله سولې لپاره د افغانستان میکانیزم
AFGHANISTAN MECHANISM FOR INCLUSIVE PEACE

National Women Entrepreneurs Peace Summit

"Entrepreneurship Brings Peace and Prosperity"

پرېکړه لیک

د سوداګرو بڼځو د سولې ملي ناسته " سوداګري د سولې او سوکالی سبب ګرځي "
د . . ۱۴ کال د زمري ۵مه ، اترکانتیننټال هوتل ، کابل افغانستان

د ۲۰۲۰ کال راهیسې په خصوصي سکتور کې، افغان بڼځي د پام وړ پرمختګونه لرلي دي او د صفر نه یې ۲۴۷۱ رسمي سوداګري او د ۵۴۵۰ نه زیات غیر رسمي سوداګري د افغان بڼځو په مالکیت او رهبري پرمخ وړل کېږي. د دغو سوداګري زیاته برخه د پڼځو کلونو نه لږ عمر لري، دا په دې معنا ده چې په افغانستان کې زیات شمېر سوداګرو بڼځو خپله سوداګري د سختو ستونزو او د ۲۰۱۴ کال کې د نړیوالو ځواکونو تر وتلو او مرستو کمېدلو وروسته پیل کړې ده.

پدې وخت کې د بڼځو ټینګښت د ستایلو وړ لاسته راوړنه ده؛ مګر دا په پام کې ونیسئ، چې د افغانستان سوداګري میرمنې په یو سوله ایز چاپېریال کې څومره لاسته راوړنې ولري. سوداګري میرمنې موافقه کړې چې د جګړې درول به بڼځو ته د ازادانه سفر کولو، په بازار او نندارتونونو کې ګډون او له امنیتي اندېښنو پرته د سوداګري زمينه برابره کړي.

دا به د سوداګري ودې لپاره فرصت او هغه ګټې چې سوداګري یوه ټولنې ته راوړي لکه ټولنې ته د نوې سرچینو راوړلو، اقتصادي ودې او ثبات سره مرستې، د ټولنیزو تاوتریخوالي راکمولو، دندې رامنځته کولو او د دولت لپاره د مالیاتي او د عاید نور ډولونه چټولو کې مرسته وکړي، رامنځته کوي. په افغانستان کې د سولې وروسته هر راز پرمختیا لپاره باید د پیاوړي اقتصاد او سوداګري پر بنسټ رامنځته شي، چې په وروستیو ټکنالوژیکي او څېړنیزو پرمختګونو سره کار کوي او برخمن دی. د افغانستان په روان وضعیت کې چې نړیوالې مرستې د کمېدو په حال کې دي، د هېواد کورنۍ اقتصاد به د افغانستان په جوړولو کې د پام وړ رول ولوبوي.

د بڼځو اقتصادي پیاوړتیا او سوله یوېل پیاوړي کوي او د ملت د اقتصادي امنیت لپاره باید د سوداګرو بڼځو لومړیتوبونه د سولې خبرو اترو کې په پام کې ونیول شي. په ټوله نړۍ کې د خصوصي سکتور سوداګرو بڼځو امنیتي مسایلو ته ځواب ویلی، د پایا نیو ګانې نه نیولې، چېرې چې بڼځو د پولیسو د تاوتریخچن چلند لپاره د ټیلفون شماری حق غوښتنه وکړه تر نایجیریا پورې، چېرې چې سوداګرو بڼځو د سیاست مدارو بڼځو په وړاندې د جنسیتي تبعیض د درولو غوښتنه کوي. حتی په یمن کې، د خصوصي سکتور څخه سوداګرو بڼځو د مرستندویه بنسټونو او د دوی ټولنو سره د مداخلې په کولو سره په بریالیتوب توګه په سیمه ایزو خلکو د جګړې د اغیز په راکمولو کې مرسته وکړه. بڼځې د سولې عاملین نه، بلکې د سولې پلویان او سولې راوستونکي دي. دوی د اسلام پر اساس د سوداګري حق لري، ځکه چې د ټولنې هسته کورنۍ ده، چې دوی پکې مهم رول لري.

د همدې لپاره د افغان بڼځو د سوداګري او صنایعو خونې او د ټول شموله سولې لپاره د افغانستان میکانیزم لومړي ځل لپاره د هېواد له ۳۴ ولایتونو نه د افغان سوداګرو بڼځو یو ورځنۍ غونډه په کابل کې د . . ۱۴ کال د زمري په ۵مه نېټه کې جوړه کړه، ترڅو هغوی خپلې سپارښتنې تر ارزونې وروسته بیان کړي او د سولې پروسه کې د سوداګرو بڼځو رول واضح کړي.

دې غونډه کې سوداګرو ښځو د سولې او سوداګرۍ ترمنځ اړیکې بیان کړې او په خوښۍ سره یې لاندې ټکي بیان کړل:

۱. موږ افغان ښځې د رښتینو مسلمانو په توګه، د اسلام پیغمبر (ص) د میرمنې بی بی خدیجې (رض) لاره پرمخ بیاوو، چې لومړنۍ مسلمانې سوداګره میرمن وه او د هغې په څېر غواړو، چې شته ننگونې د سولې پر فرصتونو بدلې کړو.
۲. موږ افغان سوداګرې ښځې ژمن یوو، چې د هر راز ستونزو او ګواښونو مخامخېدو سره خپلې سوداګرۍ ته دوام ورکړو، په دې شرط چې حاکم دولت زموږ امنیت، مالي او ځاني خونديتوب ته پام وکړي.
۳. موږ افغان سوداګر ښځو په بېلابېلو سکتورونو کې پانګه اچونه کړې او د ښځو او نارینه وو لپاره مو دندې رامنځته کړې او خپل دغس کار ته به په راتلونکي کې هم دوام ورکړو. زموږ پانګونې زیات شمېر خلکو ته فرصتونه برابر کړي او د بېوزلۍ راکمولو کې یې ورسره مرسته کړې.
۴. موږ سوداګرې ښځې خپلو ټولنو ته سوله راولو. موږ به د شرکتونو د ټولنیزو مسؤلیتونو برنامو له لارې د سولې او سوداګرې اړیکه لا پیاوړې کړو، چې تلپاتې سولې راوستولو سره مرسته وکړي او د افغانستان د سولې جوړونې لپاره خورا مهمه پانګه ګڼل کېږي.
۵. د ښه سوداګریز چاپیریال او مشارکت لپاره، د سوداګرۍ او حکومت پالیسیو ترمنځ د ښې کاري اړیکې اړتیا لیدل کېږي. دغه راز موږ باور لرو، چې د عمومي سوداګرۍ او په ځانګړي ډول د میرمنو سوداګریزې اندېښنې باید د هر راز دولت جوړولو مذاکراتو په لړ کې په پام کې ونیول شي. د متقابل درک، تمې او د راتلونکو همکاريو لپاره باید د پالیسۍ جوړوونکو او پلي کوونکو تر منځ اړیکې جوړې شي. دا اړیکې ښځو لپاره اړین دي.
۶. موږ غواړو چې د تګ راتګ او د بیان ازادې خوندي شي، ځکه چې دغه ازادۍ د ښوونځیو، پوهنتونونو او ښارونو ته د انجونو او ښځو د سوداګرو ښځو په توګه د تګ راتګ لپاره اړینې دي.
۷. موږ غواړو چې هر راز راتلونکي دولت د سوداګرۍ برخه کې د ښځو رول یقیني کړي، ځکه چې سوداګري زموږ د کورنیو د بقا لپاره اړینه چاره ګڼل کېږي. که ځوانان د جګړې وروسته دندې و نه لري، دوی به په اسانۍ سره د هغو کسانو له خوا وګمارل شي، چې د افغانستان د بی ثباتۍ په لټه کې دي او دغه ستونزې به بیا له سره پیل شي.
۸. موږ افغان سوداګرې ښځې غواړو چې په هېواد کې د اقتصادي ازاد بازار کې د لا امکاناتو سره خپلو پانګونو ته دوام ورکړو.

ترتیبونکي: د افغان ښځو د سوداګرۍ او صنایعو خونه

اسانچاری: د ټول شموله سولې لپاره د افغانستان میکانیزم